

Voorstel aan de gemeenteraad

Portefeuillehouder

J. Zoetendal

Datum collegebesluit**Opsteller**

M. Postma

Registratie

GF20.20050

Agendapunt

9

Onderwerp

Lokaal Energie Experimenten Fonds

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de bij dit besluit gevoegde concept Nadere Regels Lokaal Energie Experimentenfonds.
2. Het college te verzoeken de Nadere Regels samen met het bijbehorende aanvraagformulier en beoordelingsformulier vast te stellen.
3. In te stemmen met de opzet en samenstelling van de in te stellen beoordelingscommissie.
4. Het college te verzoeken personen te benaderen en benoemen die in deze commissie plaatsnemen en de beoordelingscommissie aan te stellen.
5. De experimenten als Prioritair Project te behandelen met bijbehorende interne aanpak, in die gevallen waarbij één of meerdere experimenten vergunningplichtig zijn of in strijd met de geldende bestemmingsplannen en/of beheersverordeningen voor het betreffende grondgebied, de welstandnota en het beleidskader zonneparken in Heerenveen.
6. Het project periodiek te monitoren en (tussentijds) te evalueren volgens bijgevoegd plan.

Inleiding

In onze gemeente leven veel initiatieven op het gebied van de energietransitie; van groot tot klein. De energietransitie is een grote opgave. De inzet vanuit de samenleving is essentieel om die transitie te doen slagen. De gemeente koestert daarom de aanwezige energie-initiatieven vanuit de samenleving en wil deze (waar mogelijk) op weg helpen.

De ervaring is dat er soms hobbels op de weg zijn voor deze lokale initiatieven. De gemeenteraad wil inzicht krijgen in welke hobbels dit zijn en hoe zij initiatieven in de energietransitie kan ondersteunen: de wind in de rug kan geven, zodat energiedoelen worden bereikt. Dit wil de gemeenteraad op transparante en navolgbare wijze doen

In het thematisch Raadsakkoord heeft de raad daarom Energietransitie als een van de pijlers benoemd. De gemeenteraad heeft vervolgens in november 2018 een bijeenkomst met inwoners, ondernemers en organisaties uit onze gemeente georganiseerd. In vervolg hierop heeft de raad in december 2018 besloten twee onderzoeken uit te voeren:

- ✓ verkenning van een kennisfunctie energietransitie
- ✓ afwegingskader voor experimenten/energie initiatieven, het Lokaal Energie Experimentenfonds.

Grofweg richt het Lokaal Energie Experimenten Fonds zich op collectieve initiatieven en het Informatiepunt richt zich op individuele behoefte aan kennis.

In 2019 is het Lokaal Energie Experimenten Fonds uitgewerkt door adviesbureau Weusthuis, mede met input uit informele bijeenkomsten met interne vakspecialisten, een aantal raadsleden en een aantal lokale initiatieven (toekomstige doelgroepen) en koplopers.

Met dit Lokaal Energie Experimenten Fonds - LEEF wordt ingezet op participatie vanuit de samenleving; dit past goed in de nieuwe Omgevingswet. Het fonds geeft ruimte aan lokale energie experimenten die gericht zijn op de opwek van duurzame energie en/of energiebesparing, met het volgende doel:

Doel van het Lokaal Energie Experimenten Fonds is:

- om experimenten zoveel mogelijk de ruimte te geven vanuit de gemeente en te ondersteunen;
- en daarmee te leren hoe lokale energie-initiatieven vanuit de gemeente zo goed mogelijk geholpen kunnen worden.

Op 24 februari 2020 heeft de raad het volgende besloten (GF19.20097.1):

1. Een gemeentelijk informatiepunt energie voor delen, luisteren en samen optrekken in te stellen en te starten met een energie-experiment LEEF.
2. Het college te verzoeken voor juni 2020 een raadsvoorstel voor te leggen, met de bij het energie-experiment LEEF behorende; subsidieverordening, regelvrije ruimte, het afwegingskader, het proceskader beoordeling en de samenstelling van de beoordelingscommissie.
3. Het college te verzoeken voor juni 2020 een voorstel voor te leggen voor monitoren en evalueren. Zodat de raad de komende twee jaar kan monitoren, na twee jaar kan evalueren en op basis van de evaluatie kan besluiten over de voortzetting.
4. Het college te verzoeken om het informatiepunt en energie-experiment in te passen in het Duurzaamheidsprogramma. Waarmee het een integraal geheel wordt, zowel inhoudelijk als financieel en waarbij het de verwachting is dat er synergie effecten zijn.
5. Incidenteel vanuit de algemene reserve € 270.000 beschikbaar te stellen voor de voorbereidingen en daarvoor bijgaande begrotingswijziging vast te stellen. Bij de afweging bij de Perspectiefnota in juni 2020 financiële middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

Het huidige raadsvoorstel betreft een uitwerking van bovengenoemde punten.

Argumenten

Algemeen

Het Lokaal Energie Experimenten Fonds is een goed instrument om innovatie aan te jagen op lokale schaal

Op rijksniveau is recent voor de tweede keer een subsidieronde voor innovatie opengesteld; de Proeftuin Aardgasvrije Wijken. In Friesland is tot nu toe één dorp dat deze subsidie toegekend heeft gekregen (Garyp). In onze omgeving zien we dat de eisen en verplichtingen van deze subsidie niet bij de aard en schaal van de lokale initiatieven in onze dorpen en wijken past. Door de provincie Fryslân is dit in eerder stadium ook geconcludeerd. Het Lokaal Energie Experimenten Fonds vult deze leemte.

Dit is ons de afgelopen periode duidelijk geworden; nadat we in juni feedback bij de toekomstige doelgroepen hebben gevraagd, is gebleken dat zij zeer geïnteresseerd zijn in de uitwerking en mogelijkheden. Onder andere vanuit Nieuweschoot, Tjalleberd en Heerenveen worden we min of meer regelmatig bevraagd over de vorderingen.

Het Lokaal Energie Experimenten Fonds levert input voor onze nog te ontwikkelen Wijkuitvoeringsplannen

Binnen niet al te lange tijd beginnen we met de ontwikkeling van de eerste Wijkuitvoeringsplannen, als vervolgstap op de Warmtetransitievisie Heerenveen. De experimenten geven ons –en anderen- inzichten in de trajecten die kansrijk zijn of juist niet werken. Op procesniveau, technisch-inhoudelijk, maar ook op het sociale vlak en communicatie (hoe bereik je verschillende groepen mensen, wat krijgt mensen in beweging rond dit thema, wat spreekt inwoners wel of niet aan en waarom, waarom haakt iemand af, hoe ontstaat weerstand, kun je dit voorkomen of bijsturen, etc.). al deze ingrediënten zijn zeer belangrijk bij het ontwikkelen en op termijn goed laten slagen van de Wijkuitvoeringsplannen.

Beide projecten vormen een integraal onderdeel van het duurzaamheidsprogramma 2019-2022

WE MAKEN METERS MET DE ENERGIETRANSITIE:

- 1 Het plan van aanpak Aardgasvrij Heerenveen is klaar, we zijn gestart met de eerste pilotgebieden.
- 2 Inwoners, energiecoöperaties en lokale initiatieven ontwikkelen plannen en voeren deze uit.
- 3 Inwoners, bedrijven en gemeente hebben meer kennis over energietransitie.
- 4 Sportclubs, buurthuizen en andere maatschappelijke voorzieningen besparen energie.
- 5 We wekken duurzame energie zoveel mogelijk lokaal op, waaronder 75 ha zonnepark.
- 6 MKB bedrijven besparen energie en wekken duurzame energie op.
- 7 De gemeente geeft het goede voorbeeld.

In het duurzaamheidsprogramma zijn voor de huidige raadsperiode de hiernaast weergegeven resultaten voor het thema Energietransitie afgesproken.

Het Lokaal Energie Experimenten Fonds draagt bij aan vrijwel alle resultaatsgebieden (1 t/m 6), waarbij de bijdrage aan resultaatsgebied 1 hierboven omschreven is (Wijkuitvoeringsplannen).

Het energie informatiepunt heeft vooral betrekking op de resultaatsgebieden 1 t/m 4 heeft een positieve bijdrage aan het uitbreiden van kennis en aanzetten tot actie in relatie tot de gebouwde omgeving. De bij dit project horende medewerker heeft een actieve functie in het makelen en schakelen tussen de opgave vanuit de gemeente (wijkuitvoeringsplannen, CO2 reductie, RES, etc), de vragen en initiatieven vanuit de samenleving en

de kansen en mogelijkheden voor het bedrijfsleven.

Argumenten bij de individuele beslispunten

1. Instemmen met de concept Nadere regels

- 1.1 *het vaststellen van Nadere regels voor het proceskader van beoordeling en monitoring van de experimenten biedt een eerlijk speelveld voor belanghebbenden.*

Om te komen tot een eerlijk en transparant beoordelingsproces voorafgaand aan de start van de experimenten, zijn de bijgevoegde concept nadere regels opgesteld. De nadere regels geven inzicht in de verwachtingen en eisen vanuit de gemeente gedurende het proces, en ook in de mogelijkheden tot subsidie vanuit de gemeente.

Het voorgestelde beoordelingsproces is afgeleid van de methode die wordt gebruikt bij het IMF (Iepen Mienskipsfuns) en in beperkte mate ook van andere subsidie-beoordelingen, zoals LEADER, Nationaal Coördinator Groningen en Dorpsontwikkelingsmaatschappijen (Noardeast-Fryslân).

De manier van beoordelen is transparant en navolgbaar (duidelijk waarom een experiment wel of niet groen licht krijgt) en daarnaast vrij toegankelijk (ieder collectief van minimaal 4 (vestigings-)adressen kan inschrijven). Er is sprake van een tendersysteem. De beoordelingscommissie speelt hierin een centrale rol. In de commissie is idealiter zowel kennis van zaken aanwezig als kennis van de omgeving.

Het beoordelingsproces bestaat uit de volgende stappen:

1. Initiatiefnemers melden zich aan door invullen van het aanvraagformulier. In dit formulier komen de criteria vanuit het inhoudelijk afwegingskader terug. Bij het aanvraagformulier leveren de initiatiefnemers de benodigde bijlagen aan; o.a. projectplan, begroting, communicatieplan en benodigde ondersteuning/subsidie vanuit de gemeente.
2. De projectleider LEEF toetst aan de gestelde voorwaarden uit de Nadere regels *(eerder werden deze in het rapport van adviesbureau Weusthuis 'knock out criteria' genoemd, kaders energie-experiment Heerenveen – 19 juli 2019)*. Als het experiment hieraan voldoet, bepaalt de projectleider LEEF het acceptatiegebied. Als het experiment niet voldoet aan de gestelde voorwaarden uit de nadere regels dan kan het initiatief niet deelnemen aan het experiment. De initiatiefnemers kunnen het plan aanpassen om alsnog aan de criteria te voldoen. De projectleider LEEF kan hierbij een adviserende rol aannemen.
3. De projectleider LEEF verzamelt alle aanvragen welke voldoen aan de gestelde eisen en voorwaarden uit de Nadere regels en stuurt de aanvraagformulieren samen met alle bijlagen door aan de beoordelingscommissie.
4. De initiatiefnemers presenteren het experiment aan de beoordelingscommissie. De commissie mag na de presentatie vragen stellen aan de initiatiefnemers. Het bijstellen van het plan voor het experiment op basis van deze presentatie is mogelijk. Het aanvraagformulier en/of bijlagen kunnen hierdoor ook wijzigen. Van de bijeenkomst wordt een verslag opgesteld.
5. In de vooraf bepaalde periode na de presentatie beoordeelt ieder lid van de beoordelingscommissie individueel de verschillende experimenten. Dit gebeurt aan de hand van het beoordelingsformulier, waarin de scoringscriteria uit het inhoudelijk afwegingskader zijn opgenomen.
6. De individuele beoordeling wordt per email aangeleverd bij de projectleider LEEF. Hij/zij draagt zorg voor een totaaloverzicht van de concept beoordelingen en stuurt alle stukken naar de voorzitter van de commissie, vooraf aan het gezamenlijk overleg. In het overleg worden de scores naast elkaar gelegd en wordt de beoordeling gezamenlijk besproken, om zo tot een genuanceerd, gezamenlijk oordeel te komen. Hierbij is het mogelijk om de score aan te passen. Dit dient wel beargumenteerd te

worden. Naar aanleiding van deze eindbeoordeling vindt een rangschikking plaats. Vanuit de rangschikking de nummer 1 tm/5, de overige subsidieaanvragen/experimenten worden dan afgewezen. Het overleg wordt vastgelegd in een verslag.

7. Als het experiment genoeg punten scoort: meer dan 18 punten (dus meer dan gemiddeld 2,5 punten per criterium), dan biedt het experiment voldoende meerwaarde om subsidie te ontvangen. Er is ruimte voor maximaal 5 experimenten. Wanneer meer dan 5 experimenten zijn aangemeld en meer dan 18 punten gescoord hebben, kiest de beoordelingscommissie de 5 experimenten die het hoogst gescoord hebben. Bij gelijke score bepaalt een loting.
8. Beschikbaar stellen van de door de initiatiefnemers gevraagde middelen/subsidie. Dit kan zijn: financiële middelen, beschikbaar stellen van kennis, faciliteiten zoals vergaderruimte, repro, communicatiemiddelen.

2. Vaststellen Nadere Regels door burgemeester en wethouders.

Het vaststellen van Nadere Regels is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. Het vaststellen van de aanvraagformulieren is tevens een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders en deze bevoegdheid is doorgegeven aan het afdelingshoofd MO. Dit geeft in deze situatie de raad de mogelijkheid het college te verzoeken eventuele wijzigingen en aanpassingen in de bijgevoegde concept Nadere Regels en bijlagen te laten opnemen.

3. Beoordelingscommissie

3.1 De beoordelingscommissie is zo samengesteld dat zij haar rol goed en efficiënt kan vervullen.

De beoordelingscommissie speelt een centrale rol bij de beoordeling van experimenten en het al dan niet toekennen van subsidie. Daarom is het van belang dat binnen de commissie kennis van zaken én kennis van onze lokale omgeving aanwezig is.

We stellen voor de beoordelingscommissie als volgt vorm te geven:

- a) Voorzitter: *nader in te vullen*
- b) Vertegenwoordiging wijkraad uit de plaats Heerenveen - 1 persoon
- c) Vertegenwoordiging plaatselijk belang uit een dorp in de gemeente Heerenveen - 1 persoon
- d) Vertegenwoordiging van de ondernemersvereniging – 1 persoon
- e) Vertegenwoordiging plaatselijke energie coöperaties – 1 persoon
- f) Vertegenwoordiging welzijnsorganisatie – 1 persoon
- g) Vertegenwoordiging vanuit welstand – 1 persoon
- h) Vertegenwoordiging vanuit woningcorporatie – 1 persoon
- i) Vertegenwoordiging vanuit de landbouwsector – 1 persoon
- j) Deskundige op het thema Energietransitie
- k) Adviesrol (geen stemrecht): ambtenaar duurzaamheid – 1 persoon

De voorzitter is een persoon met een onafhankelijke rol met bestuurlijke ervaring.

De projectleider LEEF heeft expliciet geen rol in de beoordelingscommissie en zal ook niet aanwezig zijn bij de beoordeling. Dit omdat de projectleider een actieve rol heeft bij het begeleiden van initiatiefnemers bij de voorbereiding van de projectplannen en aanvragen. De projectleider LEEF heeft op basis van zijn/haar ervaringen daardoor mogelijk een voorkeur die we niet willen laten meewegen in de beoordeling door de commissie.

De ambtenaar duurzaamheid staat daarom los van de projectleider LEEF en kan de leden van de beoordelingscommissie van advies voorzien op thema's als:

- Mate van innovatie.
- Meerwaarde van het experiment voor opgave van ons als gemeente en gemeentelijk beleid (bijvoorbeeld op het vlak van Warmtetransitie Visie, opwek duurzame energie,

bereiken brede doelgroepen, link met klimaatadaptatie, biodiversiteit, circulair/afval, ruimtelijke kwaliteit etc.).

4. Benoemen beoordelingscommissie door burgemeester en wethouders.

De beoordelingscommissie wordt benoemd door het college. Het geeft ons gemeentebreed de ruimte daarna informeel binnen en buiten ons netwerk specifieke personen te polsen of zij bereid zijn zitting te nemen in de beoordelingscommissie. De rol van de commissie wordt na de beoordelingsprocedure en toekennen van de subsidie weer beëindigd. Het doel is om alle acht vertegenwoordigers te vragen en minimaal vier te laten deelnemen in de commissie. Het betreft een onbezoldigde functie.

5. Experimenten behandelen we als Prioritaire Projecten

5.1 We dragen zorg voor efficiënte en transparante procedures

Het is mogelijk dat binnen één of meerdere projecten normaal gesproken planologische toestemming nodig is om plannen te mogen uitvoeren. Het is op dit moment nog onbekend hoeveel van de experimenten vergunningplichtig zijn, om welk type activiteit dit dan gaat en welke planologische procedure nodig is.

De behoefte aan regelvrije ruimte komt vanuit praktijkervaringen bij lopende en uitgevoerde initiatieven. Zowel lokaal, regionaal als nationaal zijn daar voorbeelden van bekend. Het woud van regels, zoals dit vaak door initiatiefnemers wordt ervaren, is een grote drempel om een project te starten en een reëel afbreukrisico tijdens de uitvoering van een experiment.

We vinden het van groot belang dat initiatieven vanuit de samenleving, die een belangrijke bijdrage leveren aan de verduurzaming van onze gemeente en die daarin innovatief zijn, veel ruimte krijgen. Ons ruimtelijk beleid moet dergelijke initiatieven niet onnodig in de weg staan, mits de ruimtelijke kwaliteit goed wordt geborgd.

Ons hoofddoel is hierbij:

1. Initiatiefnemers vooraf inzicht te geven in het vereiste planologische proces in het kader van het energie-experiment LEEF.
2. Snel en zorgvuldig planologische medewerking te verlenen aan initiatieven in het energie-experiment LEEF – indien juridisch mogelijk.

Daarnaast zien we kansen in het aanhaken bij de ontwikkelingen die voortvloeien uit de Omgevingswet. Deze wet vereist op termijn een andere aanpak van vergunningtrajecten. De leerervaring die we opdoen bij het project LEEF kunnen we gebruiken in het verder inhoud geven van het proces rond de omgevingswet.

Voor experimenten binnen het project LEEF, waarbij (een deel van) de activiteiten vergunningplichtig is en/of afwijkt van:

- *het vigerende bestemmingsplan en/of beheersverordening;*
- *het Beleidskader Zonneparken;*
- *de welstandsnota;*

hanteren we de volgende procedure:

1. het experiment behandelen we als Prioritair Project.
2. voor dit prioritaire project stellen we intern een casemanager aan (dit kan mogelijk de projectleider LEEF zijn).
3. de casemanager draagt zorg voor een heldere en efficiënt intakegesprek met alle relevante vakgebieden. Dit intakegesprek in ieder geval als resultaat:

- a. de initiatiefnemer weet welke informatie hij/zij moet aanleveren om de betreffende procedure te kunnen starten en welke acties van hem worden verwacht zoals draagvlak en participatie met de omgeving.
 - b. de initiatiefnemer weet welke termijnen in tijd nodig zijn om te komen tot een besluit.
 - c. de relevante vakdisciplines en de initiatiefnemers conformeren zich aan de afspraken voor zowel tijd als inhoud, voor zover dit hun mogelijkheden ligt.
 - d. de casemanager borgt het proces zowel qua inhoud en tijd (zorgen dat de juiste informatie binnen de gestelde termijnen op de juiste plek komt).
4. Aanvullend geldt: in afwijking van het gestelde in de welstandsnota worden eventueel noodzakelijke toetsen uitgevoerd door het interne Welstandsteam Heerenveen (WTH).

Dit proces is ons niet vreemd; in het verleden hebben we bijvoorbeeld met omvangrijke procedures zoals de vestiging van Aware binnen soortgelijke constructies gewerkt. Daarnaast sluit bovengenoemde aan bij de nu in ontwikkeling zijnde 'klantreis' in het kader van de Omgevingswet. Hierbij past wel de kanttekening dat de ervaring met dit prioritaire projecten is dat ze veel ambtelijke inzet vragen. Dit heeft een effect op belasting van betrokken medewerkers en de doorlooptijd van andere aanvragen.

Het is goed mogelijk dat gedurende de looptijd van het project LEEF de nieuwe processen en procedures binnen de Omgevingswet verder zijn doorontwikkeld of er anderszins voortschrijdende inzichten zijn. Dan passen we bovengenoemde procedure hierop aan.

Vanuit de werkgroep Omgevingswet worden de projecten van LEEF tegelijk ingezet als pilot voor de klantreis. Het proces wordt daarom intern door de werkgroep gevolgd.

Deze werkwijze geeft daarnaast inzicht in de belasting die het verdergaand aardgasvrij maken en opwek en besparing van energie voor vergunningprocedures zal hebben. Ook dit monitoren we gedurende het proces.

6. Monitoren en evalueren

6.1 Periodieke monitoring is belangrijk om te leren van de experimenten.

De primaire doelen van de experimenten zijn rechtstreeks te verbinden aan de Energietransitie. Voor ons als gemeente kunnen we veel leren van wat er gaat gebeuren. Welke aanpak en welk idee werkt wel of niet en waarom? Waar staan gemeentelijke regels in de weg? Welke activiteiten roepen weerstand op en waar ontstaat enthousiasme, een vliegwiel? Wat gebeurt er wanneer de gemeenteraad op voorhand kader stelt en daarna los laat om de samenleving ruimte te bieden? Een goed plan voor monitoring en evaluatie is essentieel om doorlopend inzicht te krijgen en houden en antwoord te krijgen op bovenstaande vragen en meer. Het plan is opgenomen als bijlage bij dit raadsvoorstel.

Risico's of kanttekeningen

Algemeen

Is er wel voldoende budget om deze regeling uit te voeren?

Op dit moment is nog geen budget beschikbaar om de regeling uit te voeren. In februari 2020 heeft de raad budget toegekend om de voorbereidende werkzaamheden rond het project LEEF te kunnen uitvoeren. Het is de bedoeling dat de raad tijdens de raadsvergadering in juni 2020 via de Investeringsnota een besluit neemt over het al dan niet toekennen van budget voor de daadwerkelijke subsidie. Deze wijze van besluitvorming geeft de raad de ruimte om een gewogen besluit te nemen, in relatie tot andere beleidsterreinen binnen de gemeente.

Naast het onderhavig raadsbesluit bepaalt de raad daarmee via het besluit over de Investeringsnota op budgettaire gronden het al dan niet doorgaan van het project LEEF.

Risico's of kanttekeningen bij beslispunten

1. en 2. Nadere regels

De bij dit raadsbesluit gevoegde concept nadere regels voldoen niet aan de verwachting van de raad

De bij dit raadsvoorstel gevoegde nadere regels betreffen een concept. Dit houdt concreet in dat de inhoudelijke lijn vaststaat en op juridisch vlak nog een eindtoets plaats moet vinden. De definitieve Nadere Regels worden dus nog iets aangepast, waarbij het inhoudelijke proceskader voor beoordeling –zoals onder Argumenten 1.1 is omschreven– niet meer wijzigt. Doordat het een eindconcept is, geeft dit de gemeenteraad de ruimte nog wijzigingen door te laten voeren.

3. en 4. Beoordelingscommissie

Is de beoordelingscommissie wel onafhankelijk?

De situatie kan ontstaan waarbij 1 of 2 leden van de beoordelingscommissie niet onafhankelijk, onpartijdig en/of objectief kunnen zijn. Dit vanwege het lokale karakter van het fonds gecombineerd met de lokale invulling van de beoordelingscommissie. Dit kan het geval zijn wanneer een experiment in een dorp is aangemeld, waarbij één van de beoordelaars een rol heeft in het plaatselijk belang of lokale energiecoöperatie in dat dorp. Of een experiment gaat plaatsvinden met of door huurders van de woningcorporatie... etc.

Wanneer dit zich voordoet, meld het betreffende lid van de beoordelingscommissie dit bij de voorzitter. Ons uitgangspunt is de professionaliteit en objectiviteit van alle leden van de beoordelingscommissie. Het lid doet mee met de beoordeling en/of stemming over alle experimenten.

Wanneer zijn/haar beoordeling teveel afwijkt van het gemiddelde van de beoordeling van de overige commissieleden, telt zijn/haar beoordeling niet mee. Dit beoordeelt en besluit de voorzitter van de commissie.

5. Experimenten zijn prioritaire projecten

5.1 Waarom organiseren we geen regelvrije ruimte?

In eerste instantie was het plan een 'regelvrije ruimte' (of eigenlijk een regelluwe ruimte) te creëren voor experimenten die afwijken van gemeentelijke ruimtelijke regels. Dit door de inzet van een vooraf door de raad afgegeven 'verklaring van geen bedenkingen'.

Uit een nadere analyse blijkt dat het voorafgaand aan de start van het project afwijken van ruimtelijke regels en procedures door de gemeenteraad niet zonder juridische risico's is. De projecten hebben een aantal zaken gemeenschappelijk (doel, subsidie van de gemeente), maar op voorhand vanuit ruimtelijk en/of juridisch perspectief gezien geen gemeenschappelijkheid.

Op dit moment weten we immers nog niet om welke soort activiteiten het gaat; in relatie tot het thema energie kan het een relatief kleinschalige activiteit zijn, maar ook één of meer met een grote impact op de (ruimtelijke) omgeving. Zo heeft bijvoorbeeld een innovatieve aanpak rond zon op dak meestal weinig ruimtelijke consequenties, terwijl een dorpsmolen grote ruimtelijke consequenties met zich meebrengt. Of de aanpak om vooraf alle nu nog onbekende experimenten te voorzien van een 'verklaring van geen bedenkingen' bij de bestuursrechter juridisch houdbaar is, is dan ook zeer twijfelachtig.

Naast het invullen van onze rol als aanjager van innovatie rond het thema Energietransitie, borgen we hiermee tevens onze rol in het beschermen van de rechten en plichten van alle betrokkenen.

5.2 Wat gebeurt er wanneer er geen planologische medewerking verleend kan worden?

Het kan voorkomen dat een experiment dusdanig van karakter is, dat het niet mogelijk is om af te wijken van onze ruimtelijke regels en procedures. Wanneer aanpassing van het experiment eveneens geen positief effect op de uitkomsten van de planologische toetsing zal hebben, zal het experiment geen doorgang kunnen vinden. Het project LEEF inclusief toegezegde subsidie vervalt op dat moment cq. wordt ingetrokken voor het betreffende experiment.

Communicatie en participatie

Afhankelijk van het besluit van de raad (al dan niet instellen van het LEEF fonds), wordt een communicatieplan gemaakt en uitgevoerd. Dit plan heeft meerdere doelen:

- Bekendmaken van het fonds bij de doelgroepen
- Enthousiasmeren om mee te doen
- Informeren over de vorderingen rond aanmeldingen bij de doelgroepen (door concreet over aanmeldingen te communiceren, worden anderen mogelijk ook gestimuleerd aan de slag te gaan)
- Vanaf de start van de experimenten vindt monitoring en communicatie plaats via bijgevoegd plan.

Financiën

De financiële consequenties van dit project zijn opgenomen in de Investeringsnota 2020. Wanneer de raad heeft ingestemd met de middelen voor LEEF dan is er in 2021 maximaal € 439.000 en in 2022 maximaal € 200.000 beschikbaar.

Bijlagen

- concept nadere regels
- concept aanmeldingsformulier en concept beoordelingsformulier
- Plan voor Monitoring en Evaluatie

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,

de secretaris,

de burgemeester,

de heer J. van Leeuwestijn

de heer T.J. van der Zwan

Onderwerp

De raad van de gemeente Heerenveen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 26 mei 2020,

gelet op:

- De doelen van het Thematisch Raadsakkoord
- Het raadsbesluit over dit onderwerp van februari 2020,

Besluit

1. In te stemmen met de bij dit besluit gevoegde concept Nadere Regels Lokaal Energie Experimentenfonds.
2. Het college te verzoeken de Nadere Regels samen met het bijbehorende aanvraagformulier en beoordelingsformulier vast te stellen.
3. In te stemmen met de opzet en samenstelling van de in te stellen beoordelingscommissie.
4. Het college te verzoeken personen te benaderen en benoemen die in deze commissie plaatsnemen en de beoordelingscommissie aan te stellen.
5. De experimenten als Prioritair Project te behandelen met bijbehorende interne aanpak, in die gevallen waarbij één of meerdere experimenten vergunningplichtig zijn of in strijd met de geldende bestemmingsplannen en/of beheersverordeningen voor het betreffende grondgebied, de welstandnota en het beleidskader zonneparken in Heerenveen.
6. Het project periodiek te monitoren en (tussentijds) te evalueren volgens bijgevoegd plan.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22 juni 2020.

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw L. Roest-Jonkers

de heer T.J. van der Zwan